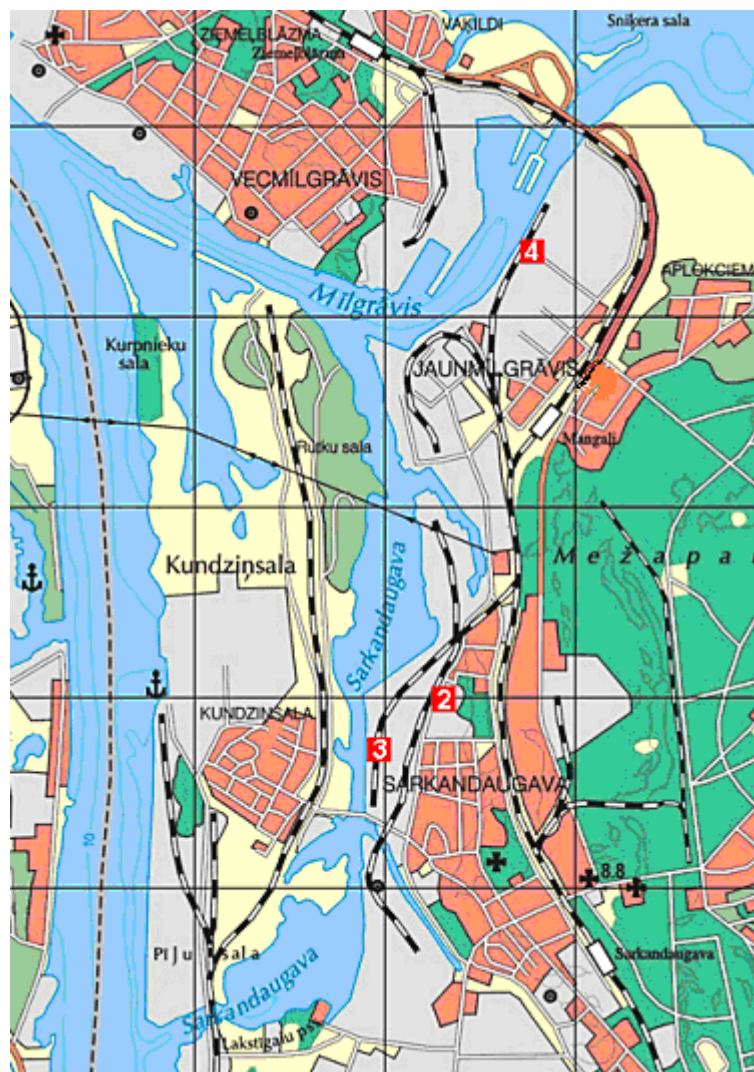

Rīgas Brīvostas 2010.gada janvāra gaisa kvalitātes mērījumi

Gaisa kvalitātes novērtējums veikts pamatojoties uz trīs DOAS tipa staciju veiktajiem operatīvajiem mērījumu datiem. Izvērtētas tās vielas, kurām noteikti gaisa kvalitātes normatīvi (atbilstoši 2009. gada 03. novembra Ministru Kabineta noteikumiem Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti”). Nepārtrauktā režīmā tika mērītas sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda, benzola, toluola, daļiņu PM₁₀ un ozona koncentrācijas. Monitoringa staciju izvietojums dots 1.attēlā

1. attēls. Monitoringa staciju izvietojums Rīgas Brīvostā.

Apzīmējumi:

- 2. stacija Tvaika ielā (Tvaika ielā 44);
- 3. stacija Man-Tess (Tvaika ielā 7);
- 4. stacija BLB (Ezera ielā 22).

2010. gadam Latvijā noteikti sekojoši gaisa kvalitātes normatīvi (robežlielums un mērķlielums), $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (atbilstoši 2009. gada 03. novembra Ministru Kabineta noteikumiem Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti”):

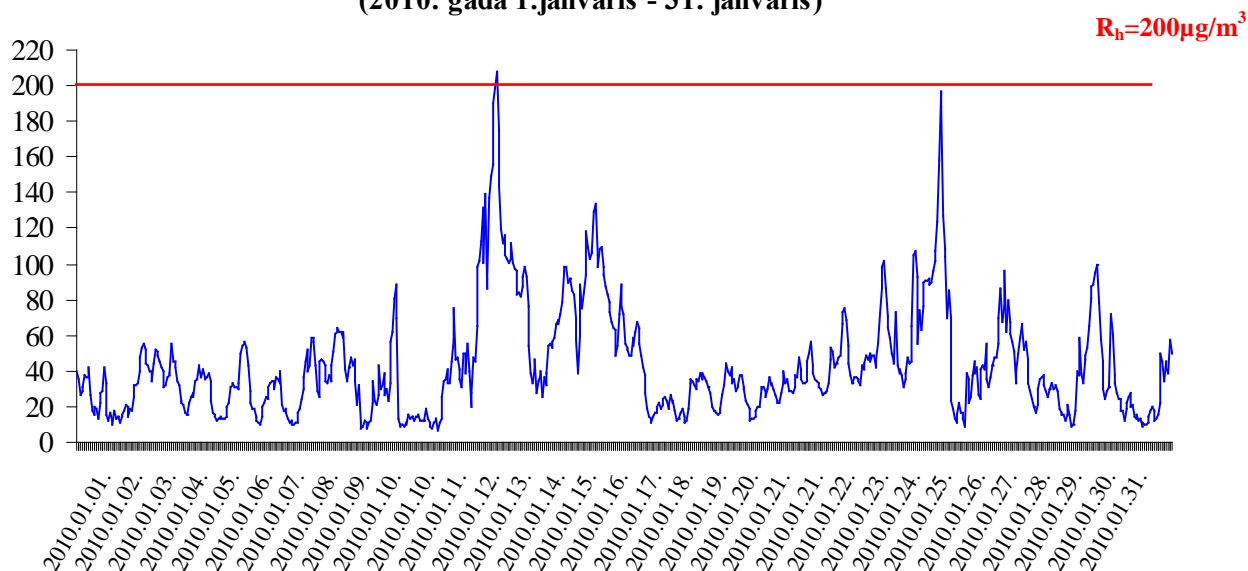
1.tabula

Normatīvs (robežlielums vai mērķlielums / cilvēka veselības aizsardzībai)	Slāpekļa dioksīds NO_2	Sēra dioksīds SO_2	Ozons O_3	Benzols	Daļiņas PM_{10}	Toluols
1 stundas	200	350	180	-		-
8 stundu	-	-	120	-		-
24 stundu	-	125	-	-	50	-
1 nedēļas	-	-	-	-		260
Gada	40	-	-	5	40	-

Slāpekļa dioksīda novērojumu rezultāti.

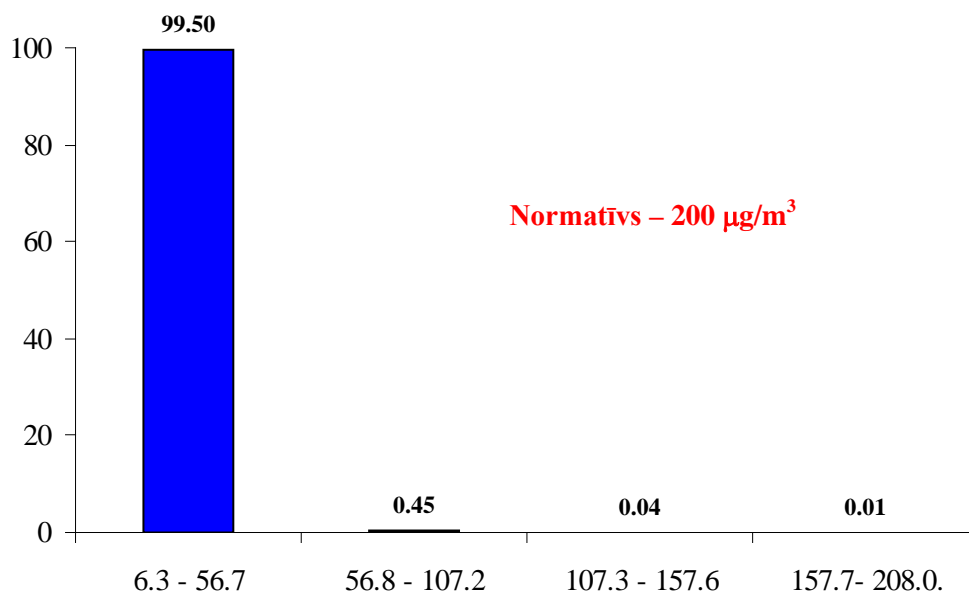
Augstākās maksimālās stundas koncentrācijas konstatētas stacijā Man-Tess ($208.0 \mu\text{g}/\text{m}^3$) 2010. gada 12. janvārī plkst. 21⁰⁰ un Tvaika iela ($200.3 \mu\text{g}/\text{m}^3$) 25.janvārī plkst. 10⁰⁰. Mērījumu rezultāti visa mēneša garumā doti 2.attēlā. Slāpekļa dioksīdam 2010.gada janvārī novēroti divi stundas normatīva pārsniegšanas gadījumi (stacijā Man-Tess – viens gadījums un Tvaika ielā – viens gadījums). Atbilstoši LR likumdošanai, normatīva pārsniegšana ir pieļaujama 18 reizes gadā, tātad stundas gaisa kvalitātes normatīvs šajā gadā nav pārsniegts.

**Slāpekļa dioksīda stundas koncentrācijas
(2010. gada 1.janvāris - 31. janvāris)**

2.attēls. NO_2 stundas koncentrācijas stacijā Man-Tess.

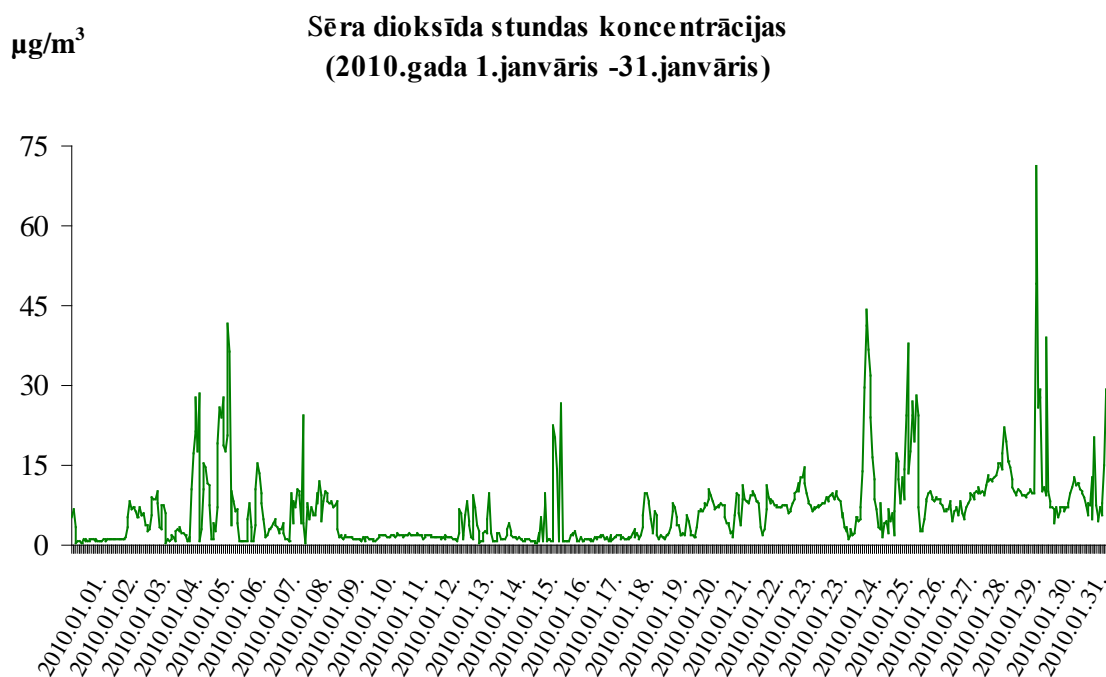
Stundas koncentrāciju sadalījums stacijā Man-Tess dots 3.attēlā.

3. attēls. NO_2 stundas koncentrāciju ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) sadalījums stacijā Man-Tess.

Sēra dioksīda novērojumu rezultāti.

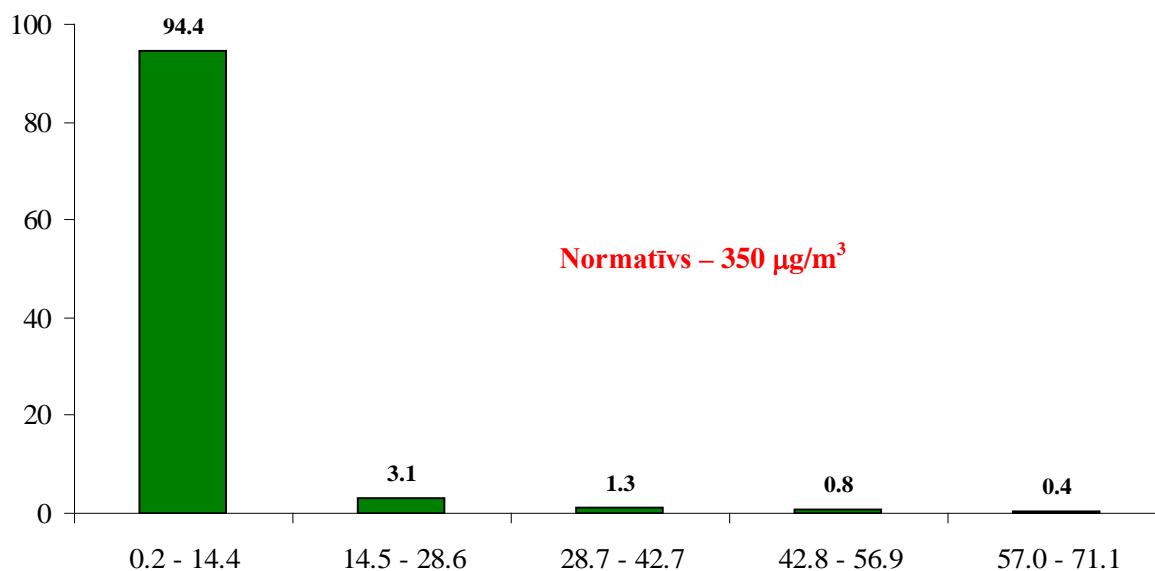
Augstākā sēra dioksīda maksimālā stundas koncentrācija ($71.1 \mu\text{g}/\text{m}^3$) konstatēta stacijā BLB 2010. gada 29. janvārī plkst. 15⁰⁰ (4.attēls).

4.attēls. SO_2 stundas koncentrācijas stacijā BLB.

Augstākā diennakts sēra dioksīda koncentrācija ($17.4 \mu\text{g}/\text{m}^3$) novērota stacijā BLB 2010. gada 29. janvārī.

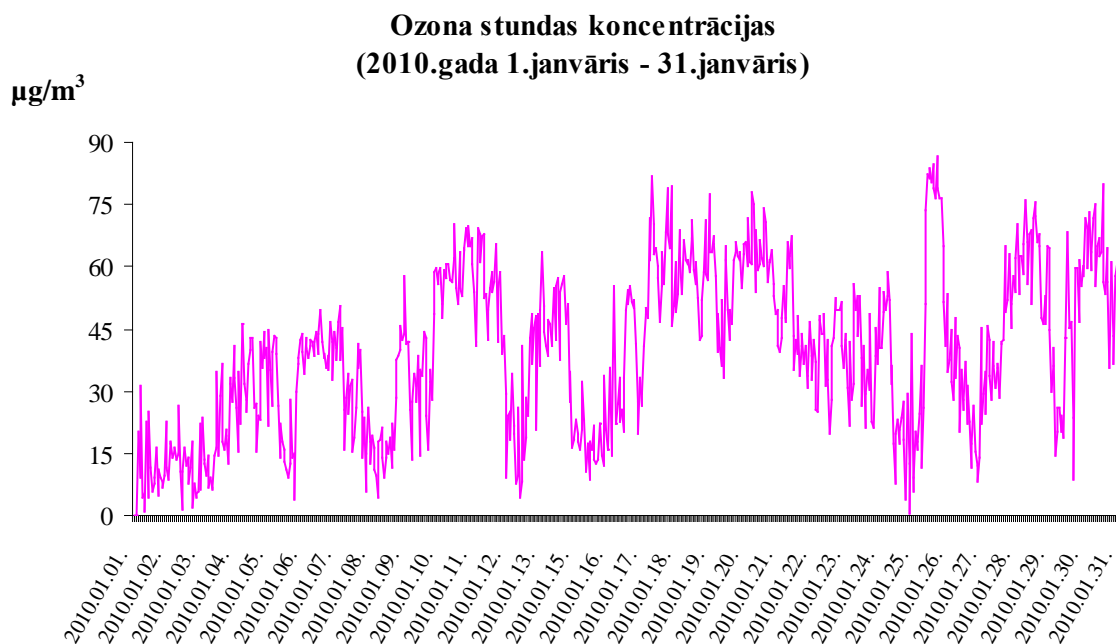
Stundas koncentrāciju sadalījums monitoringa stacijā BLB dots 5. attēlā.

5. attēls. SO_2 stundas koncentrāciju ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) sadalījums stacijā BLB.

Ozona novērojumu rezultāti.

Augstākā ozona maksimālā stundas koncentrācija ($86.4 \mu\text{g}/\text{m}^3$) konstatēta novērojumu stacijā BLB 2010. gada 26. janvārī plkst. 02⁰⁰. Stundas koncentrāciju izmaiņas dotas 6.attēlā.

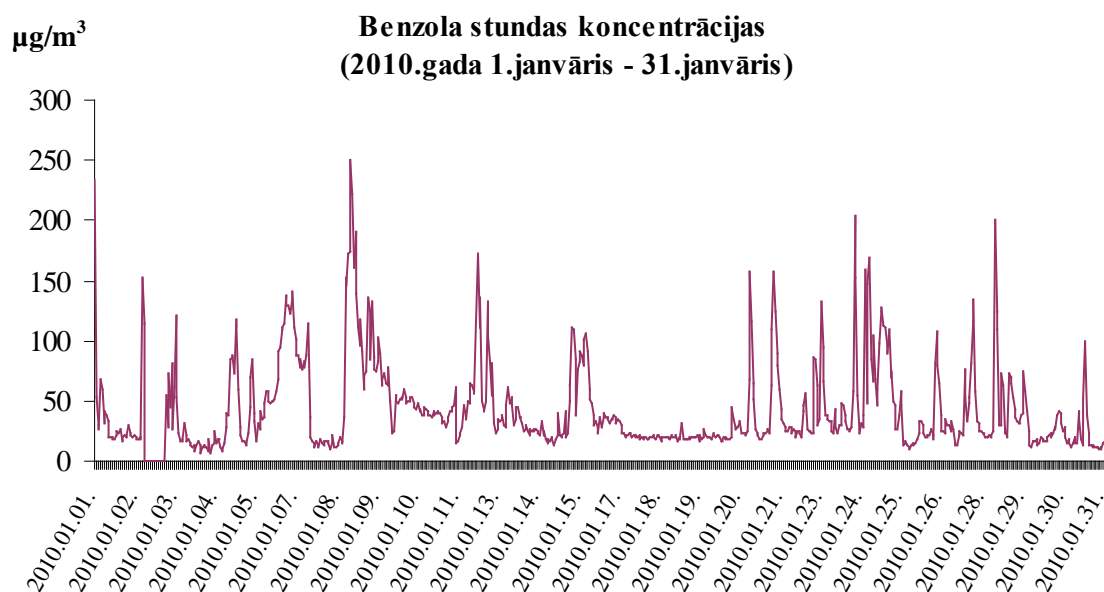

6. attēls. Ozona stundas koncentrācijas ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) stacijā BLB.

Benzola novērojumu rezultāti.

Apkopojot mērījumu rezultātus, konstatēts, ka augstākā benzola koncentrācija novērota stacijā Man-Tess – 43.4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (mēneša vidējā koncentrācija). Ņemot vērā, benzolam ir noteikts tikai gada normatīvs (5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), benzola mēneša vidējās koncentrācijas atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem mēneša griezumā iespējams noteikt tikai orientējoši.

Benzola maksimālā stundas koncentrācija (250.8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) konstatēta stacijā Man-Tess 2010. gada 08. janvārī plkst. 17⁰⁰ (7. attēls).

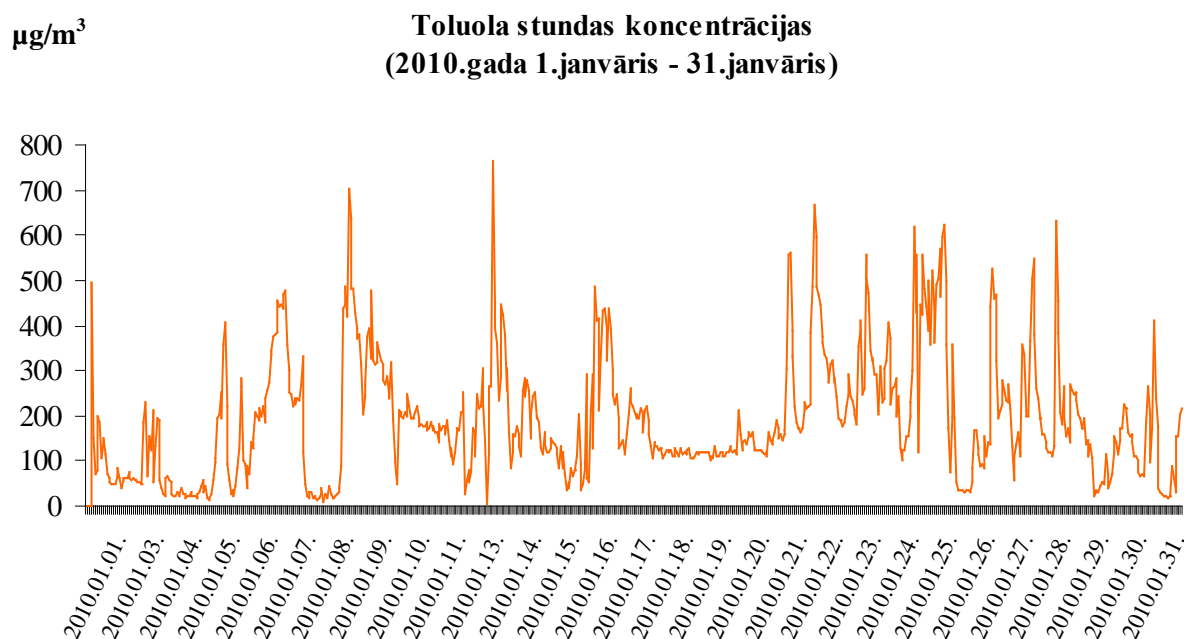

7.attēls. Benzola stundas koncentrācijas stacijā Man-Tess.

Toluola novērojumu rezultāti.

Augstākās toluola maksimālās stundas koncentrācijas (763.0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) konstatētas stacijā Man-Tess 2010. gada 12. janvārī plkst. 18⁰⁰ (8. attēls).

Augstākā toluola nedēļas vidējā koncentrācija – 180.8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ konstatēta stacijā Man-Tess. Noteiktais mērķlielums - 260 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ netika pārsniegts.

8.attēls. Toluola stundas koncentrācijas stacijā Man-Tess.

Putekļu PM₁₀ novērojumu rezultāti.

Stacijā Man-Tess veikti daļiņu PM₁₀ koncentrāciju mērījumi. Augstākā maksimālā diennakts koncentrācija (stacijā Man-Tess – 120.4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) konstatēta 2010. gada 25. janvārī. Daļiņām PM₁₀ 2010. gada janvārī novēroti seši diennakts normatīva pārsniegšanas gadījumi. Atbilstoši LR likumdošanai, normatīva pārsniegšana ir pieļaujama 35 reizes gadā, tātad diennakts gaisa kvalitātes normatīvs šajā gadā nav pārsniegts.

Rezultātu kopsavilkums dots 2. tabulā.

Rīgas Brīvostas 2010. gada janvāra gaisa kvalitātes rādītāji

2.tabula

Novērojumu stacija	Sēra dioksīda		Slāpekļa dioksīda 1 stundas koncentrācija, μg/m ³	Ozona 1* stundas koncentrācija, μg/m ³	Toluola nedēļas vidējā koncentrācija, μg/m ³	PM ₁₀ 24 stundu koncentrācija, μg/m ³
	1 stundas koncentrācija, μg/m ³	24 stundu koncentrācija, μg/m ³				
Man-Tess – LVĢMA	34.0	15.3	208.0	83.6	180.8	120.4
BLB – LVĢMA	71.1	17.4	160.2	86.4	11.0	-
Tvaika iela – Rīgas Dome	32.3	11.4	200.3	75.9	28.1	-
Robežlielums (R), informēšanas rādītājs (IR) vai mērķlielums (M) cilvēka veselības aizsardzībai	R=350	R=125	R=200	IR=180	M=260	R=50

*- ozona 8 stundu koncentrāciju aprēķināšana notiek tikai vasarā (no aprīļa līdz septembrim).

Secinājums.

Nevienai no vielām, kurām noteikti gaisa kvalitātes normatīvi (atbilstoši 2009. gada 03. novembra MK noteikumiem Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti”), pārsniegumi nav konstatēti.

Daļiņām PM₁₀ 2010. gada janvārī reģistrēti seši diennakts normatīva pārsniegšanas gadījumi, bet slāpekļa dioksīdam divi stundas normatīva pārsniegšanas gadījumi. Atbilstoši LR likumdošanai PM₁₀ diennakts normatīva pārsniegšana ir pieļaujama 35 reizes gadā, bet slāpekļa dioksīda stundu normatīva - 18 reizes gadā. Pēc novērojumu rezultātiem, PM₁₀ diennakts normatīvs 2010. gadā kopumā ticis pārsniegts 6 reizes (stacijā Man-Tess), bet slāpekļa dioksīds – divas reizes (stacijā Tvaika iela un stacijā Man-Tess), līdz ar to gaisa kvalitāte atbilst LR likumdošanā noteiktajām prasībām.